

Raportul de progres

de implementare a Programului național de dezvoltare a orașelor-poli de creștere în Republica Moldova pentru anii 2021-2027 (perioada de raportare 2023)

Raportul de progres privind implementarea Programului național de dezvoltare a orașelor poli de creștere relevă acțiunile desfășurate în perioada anului 2023.

Obiectivul general al Programului este orientat spre crearea în Republica Moldova a unei rețele de orașe-poli de creștere regională, atractive pentru locuitori, antreprenori și vizitatori care generează creșterea, ocuparea forței de muncă și stimulează dezvoltarea zonelor teritoriale adiacente.

Pentru realizarea obiectivului general au fost create și a fost asigurată funcționalitatea Unităților de Implementarea Proiectelor (UIP) în fiecare oraș pol de creștere și au fost stabilite procedurile și mecanismele operaționale pentru funcționarea eficientă a lor.

În perioada de raportare, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale a desfășurat un șir de activități orientate spre inițierea și realizarea în practică a acțiunilor orientate spre:

- coordonarea procesului de elaborare a planurilor operaționale locale de implementare a Programului național;
- examinarea informațiilor prezentate de agențiile de dezvoltare regională și a municipiilor privind implementarea Programului;
- asigurarea funcționării mecanismelor, aferente implementării Programului național, conform prevederilor legislației;
- organizarea procesului de selectare a propunerilor de proiecte pentru realizarea programelor la nivelul fiecărui oraș cu finanțare din Fondul național pentru dezvoltare regională.

În vederea realizării activităților prevăzute de Program, pe parcursul anului 2023, cu implicarea partenerilor de dezvoltare și cu participarea reprezentanților administrațiilor publice locale ale orașelor poli de creștere s-au organizat mese rotunde, training-uri, vizite de studiu atât la nivel național, cât și internațional, workshop-uri și ateliere în cadrul cărora au fost dezvoltate capacitățile membrilor UIP și schimbul de experiență cu partenerii străini.

Au fost desfășurate un șir de activități de cooperare cu comunitatea donatorilor și contribuirea la atragerea de mijloace financiare pentru implementarea prezentului Program la nivel municipal.

În vederea realizării obiectivelor de infrastructură prevăzute în Program, orașele-poli de creștere au avut de implementat un total de 12 proiecte pentru Reabilitarea infrastructurii drumurilor, dezvoltarea sistemului de transport public urban, construcția stațiilor transportului public urban etc.

Pentru asigurarea activităților de revitalizare urbană în proces de implementare au fost 22 de proiecte orientate spre îmbunătățirea calității vieții cetățenilor a dotărilor specifice cu infrastructură urbanistică, spații publice de calitate și infrastructură socială și de recreere.

Analiza acțiunilor realizate în perioada de raportare, relevă că activitățile orientate spre a susține accelerarea dezvoltării socioeconomice a polilor de creștere în vederea transformării acestora în centre capabile să susțină difuzarea dezvoltării în zonele rurale proxime încă nu a devenit o prioritate a orașelor desemnate ca poli de creștere.

În așa mod, în cadrul planificării bugetare pentru realizarea acțiunilor prevăzute în Program, autoritățile publice locale din aceste municipii nu acordă suficiente surse financiare pentru implementarea proiectelor, iar un volum considerabil de investiții sunt orientate spre realizarea altor proiecte care nu fac parte din lista proiectelor prioritare incluse în Program, bazându-se mai mult pe finanțarea acordată din Fondul național pentru dezvoltare regională și locală.

Astfel, procesul de implementare a proiectelor prioritare se descrie după cum urmează:

- Municipiul Orhei: 9 proiecte prevăzute dintre care, 3 realizate cu succes și 6 proiecte nerealizate;
- Municipiul Ungheni: 11 proiecte prevăzute dintre care, 4 finalizate cu succes, 1 proiect în proces de lucru și 6 proiecte nerealizate;
- Municipiul Soroca: 12 proiecte dintre care, 1 realizat, 1 realizat parțial și 10 proiecte nerealizate;
- Municipiul Edineț: un total de 9 proiecte, dintre care, 2 realizate cu succes, 3 proiecte realizate parțial și 4 proiecte nerealizate;
- Municipiul Comrat: 7 proiecte distribuite, 1 proiect realizat, 2 proiecte realizate parțial și 4 proiecte nerealizate;
- Municipiul Cahul: au fost repartizate cele mai multe proiecte-14, dintre care, nici un proiect nu a fost realizat, 2 proiecte se afla încă la etapa de implementare, iar 12 proiecte sunt nerealizate.

Concomitent, din numărul total de 74 de acțiuni prevăzute de Program (inclusiv cele incluse suplimentar), 15 activități au fost realizate, 11 activități au fost realizate parțial, iar altele 48 urmează a fi realizate în perioada următoare.

În același timp, din sursele alocate pentru implementarea Programului, până la finele anului 2023 au fost obținuți următorii indicatori de produs, suma alocată din

FNDRL pentru revitalizare urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice din orașe constituind circa 21,4 milioane de lei:

- ✓ Reparate/reabilitate 38,18 km drumuri/străzi cu asfalt, (inclusiv cu trotuare reabilitate), 1 drum de ocolire cu lungimea de 4 km reabilitat;
- ✓ Achiziționate 8 autobuze moderne și ecologice;
- ✓ 1 teren de sport amenajat;
- ✓ clădire a grădiniței cu acoperiș și fațadă renovată, cca 15 locuri de muncă noi create;
- ✓ a fost reconstruit și revitalizat: 4082 m² de spațiu pietonal, 27 bănci, personalizate 4 mini-scururi;
- ✓ s-a procurat tehnică de calcul multifuncțională;
- ✓ a fost instalat sistemul de iluminat stradal pe o lungime de 13 km de străzi;
- ✓ construite 7,32 km rețea de canalizare gravitațională, 770 m rețea de canalizare sub presiune;
- ✓ Instalarea sistemului inteligent și eficient de iluminat la 44 stații de așteptare a transportului public;
- ✓ construcția rețelei electrice aeriene 1,38 km.

Implementarea Planului de Acțiuni

Nr. crt.	Acțiuni/Proiecte	Termene de implementare*	Costuri estimative, mil. lei	Sursa de finanțare	Responsabili	Indicatori de monitorizare	Progresul realizat
----------	------------------	--------------------------	------------------------------	--------------------	--------------	----------------------------	--------------------

1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectiv specific 1: îmbunătățirea mobilității și a calității infrastructurii de acces și a legăturilor acestora cu zonele înconjurătoare							
1.1.	Reabilitarea infrastructurii drumurilor în municipiul Soroca	2021-2023	165	Fondul Rutier și bugetul municipal	MIDR APL	16,5 km de drumuri locale modernizate	Realizat: 110 km drumuri cu asfalt 1,7 km-repararea capitală a 2 străzi
1.2.	Reabilitarea infrastructurii drumurilor în municipiul Edineț	2021-2023	90	Surse pentru reconstrucția drumurilor, care urmează a fi identificate suplimentar de la donatori, bugetul de stat și organizațiile financiare internaționale	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Edineț	9 km de drumuri locale modernizate	Realizat parțial: Au fost renovate capital 2 străzi: str. I. Vieru, str. Florar, cu o lungime 2.2 km
1.3.	Reabilitarea infrastructurii drumurilor în municipiul Ungheni	2022-2023	163	Buget local, UE Fondul de Solidaritate al Poloniei)	Consiliul Municipal Ungheni	16,3 km de drumuri locale modernizate	Realizat parțial: 2,3 km de stradă și 25 km de trotuare.
1.4.	Reabilitarea infrastructurii drumurilor în municipiul Orhei	2021-2023	91	APL	MIDR în colaborare cu autoritățile publice locale din municipiul Orhei	5 km de drumuri locale modernizate	Realizat: 21,48 km de străzi reabilite, inclusiv trotuare reabilite 1 drum de ocolire cu lungimea de 4 km reabilitat

1	2	3	4	5	6	7	8
							15 curți renovate (fiecare curte cu suprafața între 300 – 4000 m ²)
1.5.	Reabilitarea infrastructurii drumurilor în municipiul Comrat	2021-2023	110	USAID Comunitatea Mea Bugetul Local	MIDR Primăria mun. Comrat	11 km de drumuri locale modernizate	Realizat: 15 km 1 km restabilit str. Gavriliuc până la str. Galațan
1.6.	Reabilitarea infrastructurii drumurilor în municipiul Cahul	2021-2023	150	Primăria mun. Cahul UE	MIDR Primăria mun. Cahul	15 km de drumuri locale modernizate	Realizat parțial: cca 6.3 km de străzi modernizate; 1450 m de piste de biciclete; 1Velo maraton organizat.
1.7.	Dezvoltarea sistemului de transport public urban în municipiul Soroca	2021-2023	12	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca	Serviciul local de transport public urban funcțional, dotat cu minimum 24 de unități de transport noi	Nerealizat
1.8.	Dezvoltarea sistemului de transport public urban în municipiul Edineț	2021-2023	3	UE	MIDR autoritățile publice locale din municipiul Edineț	Serviciul local de transport public urban funcțional, dotat cu minimum 6 unități de transport noi	Realizat: achiziționate 8 autobuze moderne și ecologice în baza proiectului „Edineț oraș cu perspectivă de viitor” 2020-2024
1.9.	Dezvoltarea sistemului de transport public urban în municipiul Ungheni	2021-2023	12	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile	Serviciul local de transport public urban funcțional,	Nerealizat: În noiembrie 2022 a fost depus proiectul

1	2	3	4	5	6	7	8
					publice locale din municipiul Ungheni	dotat cu minimum 24 de unități de transport noi	„Dezvoltarea unui sistem integrat de transport urban în municipiul Ungheni” În anul 2024 urmează implementarea proiectului.
1.10.	Dezvoltarea sistemului de transport public urban în municipiul Comrat	2021-2023	3	GIZ/SBC	Primăria mun. Comrat	Serviciul local de transport public urban funcțional, dotat cu minimum 6 unități de transport noi	Nerealizat: S-au elaborat termeni de referință pentru un Plan de mobilitate urbană durabilă pentru mun. Comrat și un studiu de fezabilitate pentru dezvoltarea unui sistem de transport public urban.
1.11.	Dezvoltarea sistemului de transport public urban în municipiul Cahul	2021-2023	12	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Serviciul local de transport public urban funcțional, dotat cu minimum 24 de unități de transport noi	Nerealizat: a fost elaborat Planul de mobilitate urbană durabilă – Cahul, cu un cost de 12 mln. lei.
1.12.	Construcția stațiilor transportului public urban în municipiul Orhei	2021-2023	2	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Orhei	35 de stații renovate/amenajate	Nerealizat

1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectiv specific 2: dezvoltarea și echiparea infrastructurilor și serviciilor de suport economic pentru a stimula competitivitatea							
2.1.	Construcția capitală a pieței agroalimentare în municipiul Cahul	2021-2023	15	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Piața agroalimentară regională, funcțională	Nerealizat În ianuarie 2024 s-a inițiat implementarea proiectului „Construcția și amenajarea pieței agroalimentare regionale din municipiul Cahul”
2.2.	Construcția Centrului de Excelență și Inovații în Afaceri („ICT Innovation hub and Excellence Centre in Cahul”)	2021-2023	120	Parteneri de dezvoltare	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Centrul IT regional din Cahul, funcțional	Nerealizat: Proiectul respectiv nu a fost inclus în POL, la momentul elaborării Planului, Primăria mun. Cahul se afla în proces de negociere cu partenerii de finanțare a implementării acestuia
2.3.	Finalizarea proiectului de amenajare a Zonei de odihnă și agrement „Lacul Sărat” în municipiul Cahul	2021-2023	25	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Zona de recreere „Lacul Sărat” funcțională	Nerealizat În 2023 fost elaborat Studiul de fezabilitate.
2.4.	Dotarea cu infrastructură a subzonei economice libere din s. Crihana Veche (raionul Cahul)	2021-2023	40	Parteneri de dezvoltare – surse necesare a fi identificate suplimentar	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Subzona economică liberă din s. Crihana Veche, dotată cu rețele ingineresti (apă, canalizare,	Nerealizat: Proiectul nu a fost inclus în POL, la momentul elaborării Planului, Primăria mun. Cahul se afla în

1	2	3	4	5	6	7	8
						electricitate, drum de acces)	proces de negociere cu partenerii de finanțare a implementării acestuia.
2.5.	Construcția edificiului Centrului regional de business, multifuncțional, în municipiul Comrat (va încorpora incubatorul de afaceri, spații pentru birourile TIC și BPO, spații de producție pentru închiriere investitorilor), va fi dezvoltat și operaționalizat în cooperare cu Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (inclusiv gestionarea ulterioară)	2021-2023	50	GIZ/ SBC	MIDR autoritățile publice locale din municipiul Comrat	Centrul regional de business, multifuncțional în municipiul Comrat, funcțional	Nerealizat. Au fost elaborați termeni de referință pentru un studiu de fezabilitate pentru construirea unui Centru Regional de Afaceri
2.6.	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare și amenajarea teritoriului adiacent luncii râului Ialpuș din municipiul Comrat – pentru transformarea în zonă turistică și de agrement „Satul Găgăuz”	2021-2023	20	Interreg RO-MD	Primăria mun. Comrat	Zona de agrement și recreere „Satul Găgăuz”, funcțională	Nerealizat. Împreună cu parteneri din municipiul Galați/România a fost elaborată și trimisă o cerere conceptuală
2.7.	Construcția unei hale moderne pentru piața agroalimentară regională în municipiul Ungheni	2021-2023	6	Parteneri de dezvoltare – surse necesare a fi identificate suplimentar	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Ungheni	Hală modernă pentru piața agricolă regională, dată în exploatare și funcțională	Nerealizat: În conformitate cu POL Ungheni 2021-2027, acest proiect urmează să fie implementat în perioada 2025-2027.

1	2	3	4	5	6	7	8
2.8.	Construcția Centrului regional de business „EXPUN” în municipiul Ungheni, care va include inclusiv un centru de birouri pentru activitățile TIC și BPO, incubator de afaceri, sală de conferințe și de expoziții, va fi dezvoltat și operaționalizat în cooperare cu Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (inclusiv gestionarea ulterioară)	2021-2023	50	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Ungheni	Centrul regional de business „EXPUN” funcțional	Nerealizat: În conformitate cu POL Ungheni 2021-2027, acest proiect urmează să fie implementat în perioada 2025-2027.
2.9.	Conectarea terenului parcului industrial din municipiul Edineț la o nouă sursă de energie electrică	2021-2023	20	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Edineț	Parcul industrial conectat la o nouă sursă de energie electrică, pentru facilitarea investițiilor ce vor genera peste 500 de locuri noi de muncă	Nerealizat: Este elaborat proiectul tehnic, Proiectul a fost depus la finanțare în anul 2019 prin FNDRL dar nu a fost selectat spre finanțare
2.10.	Infrastructura tehnico-edilitară pentru complex economică liberă (drum de acces, energie electrică, gaze, apă, canalizare) din municipiul Soroca	2021-2023	13,3	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca ADR Nord	Subzona economică liberă din Soroca, echipată cu toate rețelele ingineresti (drum de acces, apă, canalizare, electricitate) pentru atragerea investițiilor în activitățile de producție	Nerealizat: Proiectul este inclus în PAF 2024, la moment se află în procedură de achiziție și urmează a fi implementat de către ADR Nord
2.11.	Reabilitarea falezii râului Nistru (7 km) și a spațiului adiacent în zonă de promenadă	2021-2023	100	83 mil. – bugetul de stat prin	MIDR în cooperare cu autoritățile	Zona de agrement „Faleza râului Nistru” cu o	Nerealizat: În anul 2023, mun. Soroca a elaborat

1	2	3	4	5	6	7	8
	și agrement pentru consolidarea municipiului Soroca ca destinație majoră turistică în Republica Moldova			prezentul Program național; 17 mil. – surse necesare a fi identificate suplimentar de la partenerii de dezvoltare	publice locale din municipiul Soroca	lungime de 7 km, inclusiv facilități aferente de recreere și turism – dată în exploatare și funcțională	studiul de fezabilitate.
2.12.	Construcția edificiului Centrului regional de business, multifuncțional, din municipiul Orhei (va încorpora incubatorul de afaceri, spații pentru birourile TIC și BPO), va fi dezvoltat și operaționalizat în cooperare cu Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (inclusiv gestionarea ulterioară)	2021-2023	48	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Orhei	Centrul regional de business, multifuncțional în municipiul Orhei, funcțional	Nerealizat
2.13.	Extinderea teritoriului subzonei economice libere (rețele ingineresti și lucrări de pregătire a terenului) în municipiul Orhei	2021-2023	9	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Orhei	Subzona economică liberă din Orhei, extinsă și echipată cu rețele ingineresti pentru facilitarea unor noi investiții în activitățile de producție	Nerealizat
2.14.	Construcția capitală a pieței agroalimentare regionale în municipiul Orhei	2021-2023	30	Bugetul de stat prin prezentul Program național ONDRL	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Orhei	Piața agroalimentară regională în municipiul Orhei, dată în exploatare și funcțională	Nerealizat: în proces de elaborare documentație tehnică

1	2	3	4	5	6	7	8
Obiectiv specific 3: revitalizarea urbană și dezvoltarea infrastructurii spațiilor publice							
3.1.	Reconstrucția capitală a edificiului „Complexul fostei conduceri a Zemstvei județene cu parcul aferent” în municipiul Orhei	2021-2023	40	Parteneri de dezvoltare – surse necesare a fi identificate suplimentar	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Orhei	Complexul clădirii fostei Zemstve județene reconstruită capital și inclusă în circuitul turistic național	Nerealizat
3.2.	Complex sportiv multifuncțional, modern, de importanță regională (cu bazin de înot) în municipiul Orhei	2021-2023	50	APL	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Orhei	Complexul sportiv multifuncțional, regional, din municipiul Orhei, funcțional	Finalizat: 1 teren de sport amenajat costul 3 mln lei
*	Proiecte suplimentare incluse						
*	Reparația capitală a grădinița nr.2, din mun. Orhei	2021-2023	2	APL	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Orhei	Reparația capitală a grădinița nr.2, din mun. Orhei, finalizată și dată în exploatare	Finalizat: clădirea grădiniței cu acoperiș și fațadă renovată pereți exteriori termoizolați cca 15 locuri de muncă noi create
*	Reparația cantinei L.T. Onisifor Ghibu mun. Orhei	2021-2023	2,5	ONDRL	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Orhei	Reparația cantinei L.T. Onisifor Ghibu mun. Orhei, finalizată și dată în exploatare	Nerealizat: La data de 28.12.2023 a fost semnat acord dintre ONDRL și primăria mun. Orhei de extindere a termenului de realizare până la data 30.05.2024

1	2	3	4	5	6	7	8
3.3.	Complex sportiv multifuncțional, modern, de importanță regională (cu bazin de înot) în municipiul Soroca	2021-2023	50	GIZ	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca	Complexul sportiv multifuncțional, regional, din municipiul Soroca, funcțional	Nerealizat: Se elaborează documentația tehnică a Complexului. Este elaborat Studiul de Plauzibilitate
3.4.	Lucrări complexe de revitalizare urbană (centrul civic și cartierele blocurilor de locuințe) în municipiul Soroca	2021-2023	40	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca	Lucrări complexe de revitalizare urbană a centrului civic al municipiului Soroca (inclusiv curțile de blocuri din partea centrală), finalizate și date în exploatare	Nerealizat: în anul 2023 a elaborat Proiectul tehnic pentru amenajarea unei părți a zonei civice centrale și amenajarea curții centrale
*	Proiecte suplimentare incluse						
*	Noi oportunități educaționale pentru copiii de vârstă preșcolară din cartierul Dealul Romilor	2021-2023	8	FNDRL APL	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca ADR Nord	Lucrări complexe de reabilitare a instituțiilor educaționale pentru copiii de vârstă preșcolară din cartierul Dealul Romilor, finisate, date în exploatare	Nerealizat: Proiectul este inclus în PAF 2024, la moment se află în procedura de achiziții și urmează a fi implementat de către ADR Nord.
*	Valorificarea potențialului socio - economic din zona de revitalizare urbana a mun. Soroca prin implicare civică	2021-2023	1	Solidarity Fund in MD APL	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca ADR Nord	Lucrări complexe de revitalizare urbană a centrului civic al municipiului Soroca	Nerealizat: în proces de implementare, valoarea de 852 555 lei, dintre care 780.000 lei Solidarity Fund in MD.

1	2	3	4	5	6	7	8
*	Amenajarea unui scuar public pe terenul, proprietate municipală aliniat str. V. Stroescu, situat în orașul Soroca	2021-2023	2	USAID	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca ADR Nord	Amenajarea unui scuar public pe terenul, proprietate municipală aliniat str. V. Stroescu, situat în orașul Soroca, finalizat, dat în exploatare	Realizat parțial: etapa de semnare a recepției finale la terminarea lucrărilor.
*	Reconstrucția Bibliotecii municipale Mihail Sadoveanu mun. Soroca	2021-2023	10	GIZ	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca ADR Nord	Reconstrucția totală și darea în exploatare a bibliotecii municipale Mihail Sadoveanu mun. Soroca	Nerealizat: În proces de implementare cu suportul GIZ
3.5.	Amenajarea și revitalizarea zonei regionale de agrement a Parcului „Vasile Alecsandri” (40 ha cu 3 lacuri) în municipiul Edineț	2021-2023	18	Bugetul de stat prin prezentul Program național UE	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Edineț	Zonă de agrement și recreere regională din municipiul Edineț, funcțională	Realizat parțial: prin programul „dar1+3” au fost amenajate terenuri de joacă în valoare de 1,5 ml lei Din proiectul „Edineț oraș cu perspectivă de viitor,”- sursele UE (725 000 euro) s- a iluminat inteligent tot parcul, se renovează parțial trotuarele de acces și se va amenaja insula din centrul parcului

1	2	3	4	5	6	7	8
3.6.	Complex sportiv multifuncțional, modern, de importanță regională (cu bazin de înot) în municipiul Edineț	2021-2023	50	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Edineț ADR Nord	Complexul sportiv multifuncțional, regional, din municipiul Edineț, funcțional	Nerealizat: Proiectul este inclus în DUP 2022-2024 și finanțat din FNDRL 2024, costul: 41 096 332 lei La moment: În procedura de licitații
3.7.	Lucrări complexe de revitalizare urbană (centrul civic și cartierele blocurilor de locuințe) în municipiul Edineț	2021-2023	40	Parteneri de dezvoltare – surse necesare a fi identificate suplimentar	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Edineț	Lucrări complexe de revitalizare urbană a centrului civic al municipiului Edineț (inclusiv curțile de blocuri din partea centrală), finalizate și date în exploatare	Realizat parțial: Au fost selectate 5 asociații de locatari și acordate 50000 EUR pentru asociație în vederea efectuării lucrărilor
3.8.	Amenajarea zonei „Lacului Delia” în zonă de recreere și agrement de importanță regională în municipiul Ungheni	2021-2023	31	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Ungheni	Zona de agrement și recreere regională „Lacul Delia”, funcțională	Nerealizat: În conformitate cu POL Ungheni 2021-2027, acest proiect urmează să fie implementat în perioada 2025-2027.
3.9.	Reparația digului pe râul Prut, în municipiul Ungheni	2021-2023	30	Parteneri de dezvoltare – surse necesare a fi identificate suplimentar	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Ungheni	Digul reparat capital pe râul Prut, dat în exploatare	Nerealizat: Urmează să fie identificați parteneri de dezvoltare și sursele financiare necesare pentru implementarea acestui proiect.

1	2	3	4	5	6	7	8
3.10.	Lucrări complexe de revitalizare urbană a centrului civic al municipiului Ungheni	2021-2023	80	Prioritate agreată în cadrul Proiectului finanțat de UE și implementat de PNUD ”EU4Moldova” APL	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Ungheni	Lucrări complexe de revitalizare urbană a centrului civic al municipiului Ungheni, finalizate și date în exploatare	Realizat: a fost reconstruit și revitalizat: 4082 m ² de spațiu pietonal, 27 bănci, personalizate 4 mini-scururi.
*	Proiecte suplimentare incluse						
*	Acordarea asistenței autorităților publice locale urbane din RDC în consolidarea capacităților administrative și de planificare în procesul de dezvoltare și revitalizare urbană	2021-2023	0,164	ADR Centru Solidarity Fund in RM	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Ungheni	Amenajarea intersecției de tip giratoriu în intersecția str. Decebal – acces piața central din or. Ungheni”, în valoare de 164.258,00 lei (106.040,00 lei fiind surse financiare acordate de Solidarity Fund PL) și o multifuncțională laser Canon iSensys MF543xMFD în valoare de 14.307,00 lei.	Realizat Pentru proiect s-au alocat 164.258,00 lei (106.040,00 lei fiind surse financiare acordate de Solidarity Fund PL) suplimentar, s-a procurat o multifuncțională laser Canon iSensys MF543xMFD în valoare de 14.307,00 lei.
3.11.	Construcția unui complex sportiv multifuncțional, modern, de importanță	2021-2023	50	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale	Complexul sportiv multifuncțional, regional, din	Nerealizat: Implementarea proiectului a fost inițiată în 2022 și

1	2	3	4	5	6	7	8
	regională (cu bazin de înot) în municipiul Cahul			Primăria mun. Constanța	din municipiul Cahul	municipiul Cahul, funcțional	urmează a fi finalizată în 2024.
3.12.	Reconstrucția capitală a Căminului studențesc nr. 3 al Universității de Stat „Bogdan-Petriceicu Hașdeu” din Cahul (în colaborare cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, ca fondator al Universității de Stat „Bogdan-Petriceicu Hașdeu”)	2021-2023	35	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Clădirea Căminului studențesc nr. 3 al Universității de Stat „Bogdan-Petriceicu Hașdeu” din Cahul, reconstruită capital și funcțională	Nerealizat: A fost elaborat devizul de cheltuieli.
3.13.	Lucrări complexe de revitalizare urbană a centrului civic al municipiului Cahul	2021-2023	80	Programul EU4Moldova	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Lucrări complexe de revitalizare urbană a centrului civic al municipiului Cahul, finalizate și date în exploatare	Nerealizat: Proiectul este în proces de implementare în cadrul Programului EU4Moldova: Regiuni-cheie, cu un cost estimativ de 60 mln. lei și nu se regăsește în POL Cahul.
*	Proiecte suplimentare incluse						
*	Reparația capitală a Școlii sportive Nr. 1, (inclusiv renovarea bazinelor de înot și a sălilor de sport) din mun. Cahul	2021-2023	100	Bugetul de stat prin prezentul Program Național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Reparația capitală a Școlii sportive Nr. 1, (inclusiv renovarea bazinelor de înot și a sălilor de sport) din mun. Cahul	Nerealizat: A fost elaborat devizul de cheltuieli 100 mln lei

1	2	3	4	5	6	7	8
*	Amenajarea „Parcului Veteranilor” din municipiul Cahul	2021-2023	-	Bugetul de stat prin prezentul Program Național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Amenajarea „Parcului Veteranilor” din municipiul Cahul	Nerealizat: Trebuie actualizat devizul de cheltuieli și Studiul Dendrologic
Obiectiv specific 4: Modernizarea infrastructurii tehnico-edilitare și a rețelelor de utilități publice							
4.1.	Extinderea rețelelor de canalizare în municipiul Soroca	2021-2023	10	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca	Rata de acoperire cu servicii de canalizare în municipiul Soroca, crescută de la 52% la 70% din gospodăriile casnice	Nerealizat: Se organizează achiziții publice privind contractarea ofertanților responsabili
4.2.	Construcția stației de epurare a apelor uzate în municipiul Soroca	2021-2023	236	Parteneri de dezvoltare – surse necesare a fi identificate	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Soroca	Stația de epurare a apelor uzate din municipiul Soroca, funcțională	Nerealizat: Se elaborează termenii de referință pentru compania care va realiza elaborarea documentației tehnice
4.3.	Extinderea rețelelor de canalizare în municipiul Edineț	2021-2023	13,5	Parteneri de dezvoltare – surse necesare a fi identificate FNDRL	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Edineț ADR Nord	Rata de acoperire cu servicii de canalizare în municipiul Edineț, crescută de la 45% la 70% din gospodăriile casnice	Nerealizat: Proiectul este inclus în PAF 2024, se află în procedura de achiziție

1	2	3	4	5	6	7	8
4.4.	Construcția unei noi stații de tratare a apei în municipiul Edineț	2021-2023	10	Bugetul de stat prin prezentul Program național Agenția de Dezvoltare a Austriei	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Edineț	Apa potabilă din sistemul centralizat de aprovizionare cu apă în municipiul Edineț corespunde cerințelor normative de calitate	Nerealizat: Perioada de implementare a contractului semnat 2023-2025
4.5.	Extinderea și modernizarea sistemului de iluminat stradal în municipiul Edineț	2021-2023	6	Bugetul de stat prin prezentul Program USAID	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Edineț	Minimum 60% dintre străzile municipiului Edineț acoperite cu servicii de iluminare nocturnă	Realizat: a fost instalat sistemul de iluminat stradal pe o lungime de 13 km de străzi, suma 1,3 mln lei. La moment, mun. Edineț este acoperit cu servicii de iluminare nocturnă în proporție de 90%
4.6.	Construcția stației de epurare a apelor uzate în municipiul Ungheni	2021-2023	200	Parteneri de dezvoltare – surse necesare a fi identificate suplimentar	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Ungheni	Stație de epurare a apelor uzate, regională, din municipiul Ungheni, funcțională	Nerealizat: În conformitate cu POL Ungheni 2021-2027, acest proiect urmează să fie implementat în perioada 2025-2027.
4.7.	Extinderea rețelelor de canalizare pentru creșterea ratei de acoperire cu servicii de la 54% la 70% în municipiul Ungheni	2021-2023	66	Bugetul de stat prin prezentul Program național Bugetul local UE(GIZ) PNUD EU4Moldova UNICEF	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Ungheni	Rata de acoperire cu servicii de canalizare în municipiul Ungheni, crescută de la 54% la 70% din gospodăriile casnice	Realizat 7,32 km rețea de canalizare gravitațională, 770m rețea de canalizare sub presiune

1	2	3	4	5	6	7	8
				Solidarity Fund in MD			
*	Proiecte incluse suplimentar						
*	Iluminarea inteligentă a Stațiilor de așteptare din municipiul Ungheni și satul Semeni, comuna Zagarancea	2021-2023	0,342	APL PolishAid	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Ungheni	Instalarea sistemului inteligent și eficient de iluminat la 44 stații de așteptare a transportului public; Montarea 11 piloni; Construcția rețelei electrice aeriene 1,38 km; Instalarea panourilor informative 44 panouri	Realizat Instalarea sistemului inteligent și eficient de iluminat la 44 stații de așteptare a transportului public; Montarea 11 piloni; Construcția rețelei electrice aeriene 1,38 km; Instalarea panourilor informative 44 panouri
4.8.	Extinderea rețelelor de canalizare în municipiul Comrat	2021-2023	75	Bugetul de stat prin prezentul Program național (30 mil. de lei) și partenerii de dezvoltare – surse necesare a fi identificate suplimentar (45 mil. de lei)	Primăria mun. Comrat ADR UTA Găgăuzia	Rata de acoperire cu servicii de canalizare în municipiul Comrat, crescută de la 38% la 70% din gospodăriile casnice	Realizat parțial A fost aprobat pentru finanțare Proiectul „Extinderea rețelelor de canalizare în oraș, în zona „Tanc” a municipiului Comrat” 8,9 km rețele de canalizare din care 7,7 km. rețele gravitaționale și 1,2 km. rețele de presiune. 1 stație de pompare a apelor uzate cu o

1	2	3	4	5	6	7	8
							capacitate de 3 pompe cu o capacitate totala de 34m ³ /24h, H=46m 5 km de rețele de canalizare în zona Zaialpujie, Decizia Consiliului nr. 9/1 din 30 iunie 2023.
4.9.	Construcția stației de epurare a apelor uzate regionale în municipiul Comrat	2021-2023	180	FNDRL World Bank ONDRL ADR UTA Găgăuzia	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Comrat	Stație de epurare a apelor uzate regională, din municipiul Comrat, funcțională	Realizat parțial. Etapa I elaborarea unui studiu de fezabilitate
4.10.	Dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare (extinderea rețelelor ingineresti) pentru facilitarea investițiilor private în construcția unui cartier nou de blocuri locative (900 de apartamente) în municipiul Comrat	2021-2023	20	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Comrat	Teren public pentru acomodarea construcțiilor locative (900 de apartamente noi), echipat cu rețele ingineresti	Nerealizat
4.11.	Extinderea și modernizarea iluminatului stradal pentru municipiul Cahul	2021-2023	10	Bugetul de stat prin prezentul Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul	Minimum 75% dintre străzile municipiului acoperite cu servicii de iluminare nocturnă	Nerealizat inclus în PAF pentru 2024 și a fost inițiată procedura de achiziție publică de către ADR Sud.
*	Proiecte suplimentare incluse						
*	Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor publice în municipiul Cahul	2021-2023	1	FNDRL APL Biroul de Cooperare	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale	Lucrări de îmbunătățire a eficienței energetice a Casei	Realizat parțial: Eficientizarea energetică a

1	2	3	4	5	6	7	8	
				Militară al Ambasadei SUA în RM	din municipiul Cahul ADR Sud	de cultură din Cotihana; Școlii Sportive Specializate de Haltere din mun. Cahul; Clădirii Primăriei mun. Cahul; Grădinițele nr. 1, nr. 2, nr. 4 și nr. 9.	Primăriei- proiect finalizat=3,55 mln lei Grădinița nr.2, nr.9- în implementare Școala Sportivă Specializată de haltere din Cahul- elaborat devizul de cheltuieli Casa de cultură din Cotihana- nu a fost elaborată documentația pentru proiect	
*	Reabilitarea energetică a clădirii grădiniței de copii Nr. 4 „Zâmbetul” din municipiul Cahul	2021-2023	20	FNDRL	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiul Cahul ADR Sud	Reabilitarea energetică a clădirii grădiniței de copii Nr. 4 „Zâmbetul” din municipiul Cahul, finalizat și dat în exploatare	Nerealizat: este inclus în PAF pentru 2024 și a fost inițiată procedura de achiziție publică de către ADR Sud	
Managementul prezentului Program național:								
5.1.	Etapa de pregătire	Crearea unităților de implementare a proiectelor în cadrul municipiilor beneficiare	O lună de la data aprobării prezentului Program național	Costurile vor fi determinate separat de fiecare municipiu beneficiar	Bugetele locale ale autorităților publice locale din municipiile beneficiare (din contul și în limitele	Autoritățile publice locale din municipiile beneficiare	Dispoziții de creare a unităților de implementare a proiectelor în cadrul primăriilor municipiilor beneficiare	Realizat: Au fost create 6 unități de implementare a Programului Național

1	2	3	4	5	6	7	8
				cheltuielilor curente aprobate)			
5.2.	Elaborarea și aprobarea de către consiliile municipale a planurilor operaționale municipale pentru organizarea activităților locale de implementare a prezentului Program național	3 luni de la data aprobării prezentului Program național	Costurile vor fi determinate separat de fiecare municipiu beneficiar	Bugetele locale ale autorităților publice locale din municipiile beneficiare (din contul și în limitele cheltuielilor curente aprobate)	Autoritățile publice locale din municipiile beneficiare	Deciziile consiliilor municipale de aprobare a planurilor operaționale municipale	Realizat: Au fost create 6 unități de implementare a programului național
5.3.	Actualizarea/elaborarea documentației și strategice de dezvoltare a municipiilor (strategii de dezvoltare și planuri urbanistice generale), pentru reflectarea prevederilor prezentului	3 luni de la data aprobării prezentului Program național	0,8 mil. de lei (costuri estimative pentru elaborarea Planului urbanistic general pentru municipiul Edineț)	Bugetele locale ale autorităților publice locale din municipiile beneficiare	Autoritățile publice locale din municipiile beneficiare	Strategiile socioeconomice locale actualizate în 6 municipii; inițierea elaborării Planului urbanistic general în municipiul Edineț	Realizat Elaborat planul urbanistic general

1	2	3	4	5	6	7	8	
		Program național						
5.4.		Activități de consolidare a capacităților unităților de implementare a proiectelor din cadrul primăriilor municipiilor beneficiare	6 luni de la data aprobării prezentului Program național	1 mil. de lei	Bugetul de stat prin intermediul prezentului Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiile beneficiare	Membrii unităților de implementare din 6 municipii, instruiți în managementul proiectelor (instruiri tematice și vizite de studiu)	Realizat Au fost constituite 6 UIP-uri cu scopul managementului Programului Național Au fost organizate workshop-uri, cursuri, training-uri, vizite de studii naționale și internaționale (România, Turcia, Estonia, Albania, Macedonia)
5.5.	Etapa întâi de implementare	Elaborarea detaliată și depunerea spre finanțare a proiectelor pentru finanțare în prima etapă de implementare (cu excepția documentației tehnice de proiect, care va fi elaborată din sursele	Până în decembrie 2023	Costurile vor fi determinate separat de fiecare municipiu beneficiar	Bugetele locale ale autorităților publice locale din municipiile beneficiare (din contul și în limitele cheltuielilor curente aprobate)	Autoritățile publice locale din municipiile beneficiare	Proiecte depuse spre finanțare în conformitate cu planurile operaționale municipale	Proiecte incluse în Planul Operațional Municipal: Edineț, Soroca= 4 proiecte Cahul=3 proiecte Comrat=6 proiecte

1	2	3	4	5	6	7	8
	prezentului Program național după aprobarea proiectelor)						
5.6.	Acțiuni comune ale MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiile beneficiare, în vederea identificării și atragerii resurselor adiționale din partea partenerilor de dezvoltare pentru implementare a proiectelor determinate spre finanțare cu ajutorul donatorilor (organizarea meselor rotunde, pregătirea solicitărilor,	Permanent	6 mil. de lei (1 mil. de lei pe municipiu)	Bugetele locale ale autorităților publice locale din municipiile beneficiare și bugetul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului din contul și în limitele cheltuielilor curente	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiile beneficiare	Mese rotunde organizate, solicitări pregătite și depuse, documentație tehnică elaborată, negocieri petrecute, abordări bilaterale inițiate etc. pentru identificarea a 300 de mil. de lei din totalul de 919 mil. de lei planificate	Realizat: UIP Cahul-2 vizite naționale la alte orașe poli, 2 vizite internaționale(România), 3 training-uri UIP Ungheni- 1 vizită națională (Cahul), 1 vizită internațională (România), 1 training; UIP Orhei a fost gazda instituțiilor publice implicate la nivel local, regional și central în dezvoltarea urbană în RM(30 persoane, 4 ADR-uri, reprezentanți MIDR, 6 orașe-poli de creștere, reprezentanți ai Solidarity Fund PL în Moldova); UIP Comrat: atelier pentru îmbunătățirea serviciilor(USAID),

1	2	3	4	5	6	7	8
	negocieri, abordări bilaterale etc.)						masă rotundă(CALM), webinar, cursuri tematice, training-uri; UIP Edineț, UIP Soroca: workshop-uri, ateliere
5.7.	Evaluarea rezultatelor intermediare ale prezentului Program național pentru planificarea activităților pentru etapa a doua de implementare	Octombrie – noiembrie 2024	0,4 mil. de lei	Bugetul de stat prin intermediul prezentului Program național	MIDR	Raport de evaluare intermediară a prezentului Program național	-
5.8.	Activități de consolidare a capacităților unităților de implementare a proiectelor din cadrul primăriilor municipiilor beneficiare	Pe parcursul anilor 2021-2024	Total: 2 mil. de lei pentru etapa întâi	Bugetul de stat prin intermediul prezentului Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiile beneficiare	Minimum 20 de evenimente de consolidare a capacității (instruiri, vizite de studiu și asistență tehnică)	În proces de realizare: Pentru 6 orașe-poli de creștere au fost organizate 6 vizite de studiu și asistență tehnică în Moldova și peste hotare
5.9.	Elaborarea detaliată și	Până în decembrie 2024	19,6 mil. de lei	Bugetele locale ale autorităților	Autoritățile publice locale	Proiecte depuse spre finanțare în	În proces de realizare:

1	2		3	4	5	6	7	8
	Etapa a doua de implementare	depunerea spre finanțare a proiectelor pentru finanțare în etapa a doua de implementare (inclusiv documentația tehnică)		(costuri aferente elaborării documentației tehnice (estimări în baza coeficientului mediu general de 8% din volumul investiției))	publice locale din municipiile beneficiare	din municipiile beneficiare	conformitate cu planurile operaționale municipale	
5.10.		Acțiuni comune ale MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiile beneficiare, în vederea identificării și atragerii resurselor adiționale din partea partenerilor de dezvoltare pentru implementare a proiectelor determinate	Permanent	6 mil. de lei (1 mil. de lei pe municipiu)	Bugetele locale ale autorităților publice locale din municipiile beneficiare și bugetul MIDR din contul și în limitele cheltuielilor curente	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiile beneficiare	Mese rotunde organizate, aplicații pregătite și depuse, documentație tehnică elaborată, negocieri petrecute, abordări bilaterale inițiate etc. pentru identificarea a 619 mil. de lei din totalul de 919 mil. de lei planificate	Urmează a fi demarate

1	2	3	4	5	6	7	8	
	spre finanțare cu ajutorul donatorilor							
5.11.	Activități de consolidare a capacităților unităților de implementare a proiectelor din cadrul primăriilor municipiilor beneficiare	Pe parcursul anilor 2025-2027	Total: 2 mil. de lei pentru etapa a doua	Bugetul de stat prin intermediul prezentului Program național	MIDR în cooperare cu autoritățile publice locale din municipiile beneficiare	Minimum 20 de evenimente de consolidare a capacității (instruiri, vizite de studiu și asistență tehnică)	-	
5.12.	Etapa post-implementare	Evaluarea rezultatelor prezentului Program național și determinarea oportunității inițierii unui nou program similar, de avansare a rezultatelor obținute	După doi ani de la data finalizării implementării prezentului Program național	0,6 mil. de lei	Bugetul de stat prin intermediul prezentului Program național	MIDR	Raport de evaluare ex-post a prezentului Program național	-